

DOI 10.26886/2520-7474.2(52)2022.5

UDC:734:374

RESULTS OF THE EXPERIMENT ON THE FORMATION OF TEENAGERS' ARTISTIC WORLDVIEW

Dong Hao, Postgraduate student

<https://orcid.org/0000-0003-1902-3168>

e-mail: yaremenko1969@ukr.net

A.S. Makarenko Institute Culture and Arts of Sumy State Pedagogical University, Sumy, Ukraine

The article highlights the developed methodology of the experiment on the formation of teenagers' artistic worldview in the process of learning singing. Development of the author's methodology was carried out according to such guidelines as formation of a positive motivational sphere in order to activate interest in musical phenomena; awareness of artistic knowledge, mastery of expressive means of musical art; formation of knowledge, abilities and skills in the process of learning singing with the aim of developing teenagers' artistic worldview. During the research work, the most important tasks in the context of the molding experiment were singled out, namely: emergence of interest and formation of teenagers' desire to realize new musical experiences; formation of desire to learn musical material; activation of the need of teenage students in musical and singing activities; acquiring knowledge about musical repertoire; development of singing abilities and skills; formation of a worldview during musical and singing activities. Implementation of the experimental methodology was carried out sequentially during the expository-motivational, cognitive-evaluative and result-creative stages.

Key words: *artistic worldview, teenagers, experimental methodology, results of the experiment.*

аспірант, Дун Хао, Результати експерименту щодо формування мистецького світогляду підлітків / Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, Суми, Україна

У статті висвітлено розроблену методику експерименту щодо формування мистецького світогляду підлітків у процесі співацького навчання. Розробка авторської методики здійснювалася за такими орієнтирами, як формування позитивної мотиваційної сфери задля активізації інтересу до музичних явищ; усвідомлення мистецьких знань, опанування виразних засобів музичного мистецтва; формування знань, умінь і навичок у процесі співацького навчання з метою розвитку мистецького світогляду підлітків. Під час дослідницької роботи було виокремлено найбільш вагомі завдання в контексті формувального експерименту, а саме: виникнення інтересу й формування прагнення підлітків до усвідомлення нових музичних вражень; формування бажання засвоювати музичний матеріал; активізація потреби учнів-підлітків у засвоєнні музично-співацької діяльності; набуття знаннєвого досвіду щодо музичного репертуару; розвиток співацьких умінь і навичок; формування під час музично-співацької діяльності світогляду. Упровадження експериментальної методики було здійснення послідовно під час експонувально-мотиваційного, пізнавально-оцінювального та результативно-творчого етапів.

Ключові слова: *мистецький світогляд, підлітки, експериментальна методика, результати експерименту.*

Вступ. Ефективність мистецького навчання, безперечно, забезпечується реалізацією комплексу різноманітних доцільних методів з метою з'ясування різних за характером наукових завдань. Під час формування мистецького світогляду підлітків на уроках мистецтва

та в позанавчальній діяльності винайдення методів дослідження залежить від його мети і завдань, а також від специфіки предмета та теоретико-методологічного забезпечення. До того ж, від адекватного вибору методів залежить результативність досліджуваного явища в напряму розробки та обґрунтування конкретної методики, що зумовлена обраною тематикою дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З метою встановлення рівнів сформованості мистецького світогляду підлітків у процесі співацького навчання та розробки відповідної методики необхідно провести педагогічний експеримент. Як зазначають науковці, експериментальна робота передбачає активне і цілеспрямоване втручання дослідника в природні умови існування предметів і явищ зі створенням штучних умов [3, 63].

З точки зору філософської науки, в ході експерименту відбувається закон позитивного перетворення дійсності, яка досліджується. Враховуючи специфіку методу пізнання, слід підкреслити, що в експерименті поєднуються прийоми раціонального, чуттєвого та практичного пізнання [3,76]. У процесі експерименту обґрунтовуються теоретичні положення, формулюється проблема дослідження, ставляться конкретні завдання, визначаються методи дослідження, критерії, показники, проводиться констатувальний, формувальний, контрольний етапи.

Мета даної публікації полягає у висвітленні розробленої методики експерименту щодо формування мистецького світогляду підлітків у процесі співацького навчання, яка складається з експонуально-мотиваційного, пізнавально-оцінювального, результативно-творчого етапів. У процесі пошукової роботи використано комплекс загальнонаукових методів, серед яких: аналіз, систематизація, порівняння, узагальнення наукової інформації, системно-структурні, які

уможливляють зіставлення теоретичних підходів до визначення основних дефініцій та методичних засобів.

Виклад основного матеріалу. Вищеподаний матеріал дає можливість констатувати, що проведення педагогічного експерименту задля формування мистецького світогляду підлітків залежить від упровадження обґрунтованих педагогічних умов, які створюються цілеспрямовано з метою досягнення результативності мистецького навчання.

У даному дослідженні передбачається створення таких педагогічних умов, як: забезпечення позитивно-довірливої атмосфери; втілення художньо-діалогової взаємодії між учасниками навчання; активізація мистецько-практичної діяльності.

Реалізація означених умов базується на впровадженні принципів формування мистецького світогляду підлітків у процесі співацького навчання, а саме: культурологічної спрямованості мистецького навчання; естетичного забезпечення мистецько-навчального процесу; дотримання діалогових взаємостосунків між вчителем та учнем.

Принцип культурологічної спрямованості мистецького навчання (за Г.Падалкою) реалізується під час всіх етапів експериментальної роботи. Він передбачає таке змістове наповнення навчального процесу, під час котрого мистецтво сприймається учнями як надбання світової культури [7,152]. Зважаючи на це, культуровідповідність мистецького процесу є необхідним аспектом формування мистецького світогляду, що забезпечує усвідомлення здобувачами освіти як соціального явища в контексті розвитку світової художньої культури.

Цей принцип дає можливість ознайомитися з широким спектром мистецтва, пізнати різні художні напрями з метою збагачення мистецького досвіду. До того ж, означений принцип забезпечує становлення культури особистості [6]. Формування

мистецького світогляду учнів підліткового віку закономірно передбачає єдність загальнокультурного і мистецького в процесі навчання.

Вважаємо за доцільне підкреслити, що поетапна методика формування мистецького світогляду учнів підліткового віку базується на принципі естетичного забезпечення мистецького навчання [7, 170]. Слід наголосити, що розвиток музичних здібностей має відбуватися з огляду на необхідність формування у підлітків мистецького світогляду з метою розвитку їх спроможності до співвіднесення власних відчуттів і оцінки музичних явищ з уявленнями про прекрасне. Слід узагальнити, що втілення принципу естетичного забезпечення мистецького навчання передбачає таке його змістове навантаження, котре взаємопов'язується із завданнями формування мистецького світогляду учнів, розвитку умінь відрізнити красиве, досконале від псевдохудожнього в галузі мистецтва.

У розробці експериментальної методики велике значення має принцип дотримання діалогічних взаємостосунків між вчителем та учнями, що передбачає суб'єкт-суб'єктний взаємозв'язок, у процесі котрого вчитель ставиться до учня як до унікальної особистості, яка здатна продукувати естетичні цінності.

За таких обставин, ураховуються художні смаки і уподобання учнів, що уможливлює реалізацію мистецько-навчального процесу на паритетних основах. Змістовий аспект такої взаємодії забезпечує застосування оцінювальних підходів до мистецьких явищ [7,173]. Отже, продуктивним є навчальний процес, в якому й учитель, і учні не тільки налаштовані на творчість, а спільно діють у цій сфері. Спільна взаємодія, пошук нового виявляється особливо ефективним засобом творчих проявів підлітків [5].

Для нашої роботи слушною є позиція науковців щодо специфічних ознак експерименту, який, на відміну від звичайного

вивчення педагогічних явищ у природних умовах шляхом їх безпосереднього спостереження, дозволяє штучно виокремлювати явища, що досліджуються від інших, а також цілеспрямовано змінювати умови педагогічного впливу на респондентів [3,136]. Так, проведення експерименту дає можливість варіювати фактори, які впливають на процеси і явища, що вивчаються, а також їх неодноразово реалізовувати та втілювати. Отже, існує можливість створення нового досвіду в спеціально організованих та впроваджених умовах.

Експериментальна перевірка сформованості мистецького світогляду підлітків у процесі співацького навчання враховувала реалізацію таких функцій, як: мотиваційно-ціннісної, пізнавально-емоційної, діяльнісно-комунікативної та творчо-гедоністичної. Констатовано, що застосування мотиваційно-ціннісної функції характеризується такими ознаками як: зацікавленість підлітків мистецтвом, зокрема, вибір улюблених творів; реалізація ціннісних орієнтирів та потреб підлітків; залучення до усвідомлення змісту мистецьких творів з метою співвіднесення задумів автора з власними переживаннями; вибір шляхів самовдосконалення і саморозвитку на основі формування морально-ціннісних орієнтирів.

Практичний досвід методичної роботи щодо формування мистецького світогляду учнів основної школи дає підстави наголосити, що усвідомлення різноманітності предметного і чуттєвого світу, розкриття його естетичних впливів, а також відкриття нового серед відомих явищ забезпечується пізнавально-емоційною функцією. Адже, в мистецькому образі цілісно віддзеркалюються життєві події в єдності раціональних і емоційних підходів. Завдяки цьому явища, відтворені в художніх образах, не тільки емоційнопереживаються, але й мисленнєво усвідомлюються.

Натомість, співацька діяльність підлітків в контексті формування мистецького світогляду відбувається за допомогою діяльнісно-комунікативної функції. Зазначимо, що дана функція тлумачить мистецтво як знакову систему, яка відзначається образною інформацією, що систематизує та узагальнює художній досвід, а також особистісне засвоєння загальнолюдської культурної практики.

Для нашого дослідження вагомою є думка Г.Падалки щодо тлумачення пізнавальної функції мистецтва в площині формування в учнів прагнення до самоосвіти [7,17-19]. Наукиня стверджує, що розгляд художніх творів в межах естетико-суспільних узагальнень, історичних явищ; змістовно-інтелектуальних та емоційно почуттєвих характеристик сприймання мистецтва; охоплення духовної сутності мистецьких образів створюють сутність пізнавальної функції мистецтва [7,17-19]. До того ж, завдяки комунікативному аспекту означеної функції підлітки отримують можливість художнього полісуб'єктного спілкування [5]. Реалізація даної функції мистецького навчання передбачає створення у школярів установки на діалог з автором твору, деталізація усвідомлення твору, а вже потім – спонукання до самовираження під час вокально-хорової інтерпретації твору [9].

Формуванню мистецького світогляду підлітків під час співацького навчання сприяє творчо-гедоністична функція. Безперечно, реалізація впливу мистецтва на творчий розвиток учнів відбувається безпосередньо у художньо-творчому процесі [10,49-54]. Навіть, сприймання мистецтва (зокрема, слухання музичних творів) містить потужні механізми впливу на активізацію творчого потенціалу учнів. У процесі власного відтворення мистецького образу активізується уява, фантазія, емоційні прояви. З творчим процесом пов'язаний гедоністичний аспект функції, що передбачає акцентування ролі естетичної насолоди під час сприйняття і творення мистецьких образів.

Відбувається стимулювання у школярів гедоністичного ставлення (переживання гармонії, досконалості) до мистецьких явищ. За таких обставин, закон єдності змісту і форми під час сприйняття учнями творів набуває важливого значення з метою усвідомлення естетичної сутності твору.

Провідним завданням формувального експерименту є перевірка ефективності розробленої моделі методики формування мистецького світогляду підлітків у процесі співацького навчання. У межах формувального експерименту дослідну роботу було здійснено серед здобувачів освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, а також Чернівецького ліцею №10.

Слушно зауважити, що розробка авторської методики здійснювалася за такими орієнтирами як: формування позитивної мотиваційної сфери задля активізації інтересу до музичних явищ; усвідомлення мистецьких знань, опанування виразних засобів музичного мистецтва; формування знань, умінь і навичок у процесі співацького навчання з метою розвитку мистецького світогляду підлітків [4]. Під час дослідницької роботи було виокремлено найбільш вагомі завдання в контексті формувального експерименту, а саме:

- виникнення інтересу і формування прагнення підлітків до усвідомлення нових музичних вражень;
- формування бажання засвоювати музичний матеріал;
- активізація потреби учнів-підлітків у засвоєнні музично-співацької діяльності;
- набуття знаннєвого досвіду щодо музичного репертуару;
- розвиток співацьких умінь і навичок;
- формування під час музично-співацької діяльності світогляду.

Згідно з метою формувального експерименту було використано такі методи та прийоми, як: бесіда, обговорення, пояснення, розповідь, котрі відповідали ознакам груписловесних методів, були доцільні для засвоєння музичних умінь і навичок; ілюстративно-демонстраційні методи: співзголосу, показ, демонстрація, ілюстрування; метод активізації пізнавального інтересу та врахування попереднього досвіду, що мали характеристику практичних методів; аудіо, мультимедійні, що відповідали наочній групі методів; метод спрямованості спостереження за розвитком музичної дії, інтерпретації музичних творів, метод винайдення емоційно-образних ознак, що притаманні евристичній групі методів; рольові ігри, дискусії, творчі музичні завдання, що складають проблемно-пошукову групу методів [3, 80-85].

Реалізацію формувальних дій дослідницької роботи забезпечували такі етапи, як: експонуально-мотиваційний, в рамках якого відбувалося формування в учнів зацікавленості в опануванні вмінь та навичок з метою розвитку мистецького світогляду; пізнавально-оцінювальний, який передбачає оволодіння школярами відповідними музичними навичками; результативно-творчий, у ході якого проявляється формування співацько-практичних навичок і вмінь з метою становлення мистецького світогляду учасників освітнього процесу.

Впровадження даних етапів забезпечувалося логікою функціонування співацького навчання підлітків за компонентами структурної моделі (мотиваційно-орієнтувальний, операційно-діяльнісний, оцінювально-інтерпретаційний). На вищеподаних етапах так чи інакше використовувалися спеціально розроблені педагогічні умови (реалізація художньо-діалогової взаємодії між учасниками освітнього процесу; забезпечення позитивно-довірливої

гедоністично спрямованої художньої атмосфери; активізація практичної співацької діяльності).

Задля перевірки методики формування мистецького світогляду підлітків під час навчання співу та втілення першого, експонувально-мотиваційного етапу, використовувалися такі методичні засоби, як: спостереження, обговорення, демонстрація та ін.[6]. Зазначений етап відбувався першого півріччя навчального року в контексті занять з музичного мистецтва та в позакласній роботі. Переважає педагогічна умова, пов'язана з посиленням ціннісно-естетичних важелів у змісті співацького навчання під час реалізації між учасниками освітнього процесу. Було організовано анкетування, під час якого учні давали відповіді на запитання щодо зацікавлень і переваг у сприйманні музичних творів; бажання усвідомлювати різні види мистецтва з метою оволодіння співацькою діяльністю. Означена вище дослідницька діяльність відбувалася в контексті забезпечення аспекту індивідуалізації під час мистецького навчання.

Вважаємо за необхідне підкреслити, що словесні методи (роз'яснення, бесіди) застосовувалися в роботі з батьками та студентами, що брали участь в педагогічному експерименті. Така праця відбувалася з метою пояснення впливу мистецтва на становлення мистецького світогляду та усвідомленого бажання та прагнення займатися музикою. В процесі проходження студентами виробничої практики, а також в ході обговорення фрагментів уроку мистецтва порівняння виконавських інтерпретацій певного твору здійснювався перший етап експериментальної роботи.

Здобувачів освіти спонукали до складання розгорнутих методичних розробок сценаріїв мистецьких заходів, планів-конспектів уроків з музичного мистецтва або поза навчальних занять [9]. Означений етап відбувався з урахуванням домінуючої ролі

вчителя музичного мистецтва. Зважаючи на необхідність з'ясування основних завдань першого етапу, здійснювалося розширення пізнавальної обізнаності школярів-підлітків, пробуджувалася зацікавленість, інтерес до отримання музичних вражень та ін.

Отже, вагомим моментом зазначеного етапу формування мистецького світогляду в контексті проведення педагогічного експерименту була активізація підлітків до емоційного відгуку на образи музичних творів, оволодіння вміннями сприймання емоційно-образного змісту творів музичного мистецтва. Слід підкреслити, що формування мистецького світогляду відбувається не тільки в процесі слухання музики, але й її виконання. Адже, неможливим є емоційно-образне виконання твору, якщо ми не розуміємо його образний зміст. Тому важливе значення має адекватне сприймання музичних творів.

Усвідомлене сприймання, якість якого зумовлюється художнім знаннево-практичним досвідом учнів, пов'язано із завданнями формування мистецького світогляду. Реалізація методу повторного неоднократного сприйняття музичного твору під час індивідуальної та групової роботи дозволила активізувати зацікавленість підлітків музичним твором (наприклад, українська народна пісня «Журавель», Л-Ван Бетховен«Менует С-dur») та ін. Існуючий метод використовується разом з методом аналізу художнього твору, а також з методом аналогій, під час якого набутий підлітками слухацький досвід переноситься на інші, аналогічні за музичною структурою твори. Наприклад, усвідомлення учнями чергування заспіву і приспіву в українській народній пісні «От Києва до Лубен» ефективно впливає на розуміння музичної форми в інших аналогічних творах.

На другому етапі експериментальної методики провідним завданням було не тільки отримання знань про співацьке голосоутворення задля формування вокально-технічних навичок учнів, але й формування мистецького світогляду, уяви, пам'яті, мислення та ін.[2,6]. Застосовувалися пояснення, ілюстративні методи, які допомагали продемонструвати професійне вокальне звучання та способи роботи голосового апарату. Опора на образно-емоційні порівняння вплинула на розвиток почуттєво-емоційної сфери підлітків.

Отже, пояснювально-демонстративно група методів у співацькому навчанні взаємодіє з репродуктивними, які полягають у відтворенні й повторенні учнями співацького звуку і способів роботи голосу в залежності від показу цих дій вчителем.

Крім зазначеного вище, використання пошуково-евристичних методів в ході педагогічного експерименту вплинуло на формування мистецького світогляду підлітків. Ця група методів реалізовувалася в процесі засвоєння вокально-технічних і художніх навичок, допомагала визначити емоційно-змістове навантаження твору. Дослідницький метод застосовувався з метою здійснення самостійного аналізу підлітками музичного тексту, а також створення власного виконання. Так, в якості додатково-самостійного матеріалу було запропоновано проаналізувати «Пташину колискову» Л.Ревуцького, фрагмент української веснянки «А ми просо сіяли» та ін.

Не можна знецінювати значення фонетичного методу, який є спеціальним у вокальній педагогіці, який допомагає налагодити активні функції артикуляційного апарату, активізувати роботу гортані й органів дихання [2,16]. Це сприяє правильному голосоутворенню підлітків. До того ж, під час співацького навчання з метою

формування мистецького світогляду застосовувався метод музичного узагальнення, який полягає в тому, що усвідомлення підлітками узагальненого мистецького знання може відбуватися лише з опорою на музичне сприйняття.

Метод емоційної драматургії допоміг у дослідницькій роботі співвіднести «режисуру» уроку мистецтва з конкретними умовами навчання, з'ясувати його емоційну драматургію і реалізувати його під час співацького навчання. Під час проведення лекцій-концертів, концертів-бесід вступне слово разом із поясненнями до програми налаштовувало слухачів, зацікавлювало їх темою, створювало в них певний настрій щодо сприйняття музики.

У процесі реалізації результативно-творчого етапу відбувалося усвідомлене ставлення підлітків до музичних творів, наявність обґрунтованої думки, що сприяло формуванню мистецького світогляду. Особлива роль приділялася єдності музично-естетичних знань підлітків і розвитку їхніх виконавських умінь під час співацької діяльності. Школярі продовжували ознайомлюватися з найкращими зразками музичної творчості, високохудожніми музичними творами, що вплинуло на формування їхнього мистецького світогляду.

У контексті цього етапу застосовувався метод виконавсько-вокальних імпровізацій, творчі завдання, метод створення образу та ін. Крім того, метод естетичної оцінки власного виконання або виконання твору однокласниками, або виконання іншим хором колективом позитивно вплинув на якість мистецького світогляду. Учні здійснювали оцінку-аналіз, виявляли особливості кожного варіанту виконання твору. Означені завдання сприяли винайденню найвиразнішого виконання музичного твору, що сприяло становленню мистецького світогляду.

Метод закріплення знань у єдності з методом виконавсько-вокальної імпровізації забезпечили усвідомлення школярами особливостей створення найпростіших варіацій на задану тему.

У **висновках** вважаємо за доцільне узагальнити, що з'ясування сучасних освітніх завдань у напрямку становлення висококультурної особистості, здатної відповідально та професійно ставитися до культурно-соціальних подій сьогоденного світу уможлиблюється за умов новітнього перегляду змісту, методів, форм та інших засобів, спрямованих на удосконалення особистісних якостей, зокрема, такого важливого їх аспекту як світогляду. Безперечно, він є суттєвим проявом освіченості, забезпечує мобільне самовизначення особистості в процесі її розвитку. Викладені у публікації матеріали свідчать про дієвість запропонованої експериментальної методики в єдності експонувально-мотиваційного, пізнавально-оцінювального, результативно-творчого етапів, в межах котрих здійснюється реалізація створених педагогічних умов задля формування мистецького світогляду підлітків у процесі співацького навчання.

Література:

1. Гончаренко С. У. (1997), Український педагогічний словник. К.: Либідь, 1997. 374 с.
2. Єрошенко О. В. (2005), Основивокальної методики: програма та метод. матеріали до курсу. Харків: ХДАК, 2005. 22 с.
3. Кривонос О.Б., Демченко О.М. (2011), Методологія науково-дослідної роботи: навчальний посібник. К.: ВСВ «Медицина», 2011. 160 с.
4. Лі Жуйцін (2018), Критеріально-рівнева характеристика розвиненості музично-естетичного смаку підлітків у процесі співацького

навчання. Актуальні питання мистецької освіти та виховання. № 1 (11). С. 180-188.

5. Лі Жуйцін (2018), Методичне забезпечення розвитку музично-естетичного смаку підлітків. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. № 4 (78). С. 313-324.

6. Ма Чен (2017), Функціональний аналіз підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до співацької діяльності учнів загальноосвітніх шкіл. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти. № 5. С.25-32.

7. Падалка Г.М.(2008), Педагогіка мистецтва (теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). Київ: Освіта України, 2008. 274 с.

8. П'ятницька-Позднякова І.С. (2003), Основи наукових досліджень у вищій школі: навч.пос. К., 2003. 116 с.

9. ЧжаоВеньфан (2014), Методика вокально-хорового навчання студентів Китаю з використанням українських співацьких традицій: автореф. дис. ... канд.пед. наук: 13.00.02. Київ: Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, 2014. 23 с.

10. Юцевич Ю. Є. (1998), Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу: навч.-метод. посібник для викладачів і студентів мистецьких навчальних закладів, учителів шкіл різного типу. Київ: ІЗМН, 1998. 160 с.

References:

1. Goncharenko S. U. (1997), Ukrainian Pedagogical Dictionary. K.: Lybid, 1997. 374 p.

2. Yeroshenko O. V. (2005), Fundamentals of vocal technique: program and method. materials for the course. Kharkiv, 2005. 22 p.

3. Kryvonos O. B., Demchenko O. M. (2011), Methodology of research work: a study guide. K.: VSV "Medicine", 2011.160 p.

4. Lee Ruiqing (2018), Criteria-level characteristics of development of musicalaesthetic taste of teenagers in the process of learning singing. Current issues of art education and upbringing. No. 1 (11). P. 180-188.
5. Lee Ruiqing (2018), Methodological provision for teenagers' musical-aesthetic taste development. Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies. No. 4 (78). P. 313-324.
6. Ma Chen (2017), Functional analysis of future music teachers training for singing activities of secondary school students. Teacher professionalism: theoretical and methodological aspects. No. 5. P. 25-32.
7. Padalka H. M. (2008), Pedagogy of art (theory and methods of teaching art disciplines). Kyiv: Education of Ukraine, 2008. 274 p.
8. Piatnytska-Pozdniakova I. S. (2003), Basics of scientific research in higher education: teaching manual. K., 2003. 116 p.
9. Zhao Wenfang (2014), Methodology of vocal and choral training of Chinese students using Ukrainian singing traditions: autoref. thesis ... candidate ped. Sciences: 13.00.02. Kyiv: M. P. Drahomanov National Pedagogical University, 2014. 23 p.
10. Yutsevych Yu. Ye. (1998), Theory and methods of formation and development of the singing voice: teaching guidelines for teachers and students of art education institutions, teachers of various types of schools. Kyiv: IZMN, 1998. 160 p.

Citation: Dong Hao (2022). RESULTS OF THE EXPERIMENT ON THE FORMATION OF TEENAGERS' ARTISTIC WORLDVIEW. Frankfurt. TK Meganom LLC. Paradigm of knowledge. 2(52). doi: 10.26886/2520-7474.2(52)2020.5

Copyright Dong Hao ©. 2022. This is an openaccess article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (CC BY). The use, distribution or reproduction in other forums is permitted, provided the original author(s) or licensor are credited and that the original publication in this journal is cited, in accordance with accepted academic practice. No use, distribution or reproduction is permitted which does not comply with these terms.